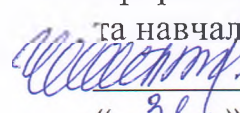

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Інга Чхатарашвілі-Петраш
« 31 » 08 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕСТЕТИЧНО-ХУДОЖНІ НАПРЯМКИ XX-XXI століття: ВІД
МОДЕРНІЗМУ ДО МЕТАМОДЕРНІЗМУ

Рівня вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальності В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво,
 В6 Перформативні мистецтва

Спеціалізації В1.01 Аудіовізуальне мистецтво
 В1.02 Кіно-, медіавиробництво
 В1.03 Звукорежисура
 В1.04 Кіно-, медіазнавство
 В6.01 Сценічне мистецтво

Освітні програма Режисура телебачення
 Кінооператорство
 Продюсерство медіавиробництва
 Звукорежисура
 Кінознавство
 Акторське мистецтво театру і кіно
 Мистецтво театру ляльок
 Продюсерство в сценічному мистецтві
 Режисура драматичного театру

Київ - 2026

Розробник: Оніщенко Олена Ігорівна, завідувачка кафедри гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

Викладач: Оніщенко Олена Ігорівна, завідувачка кафедри гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

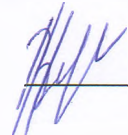
РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін
Протокол від 27.08.2026 р., № 1

Завідувач кафедри Олена Оніщенко
27.08.2026

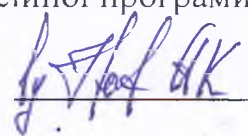
РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
“Режисура телебачення”

Доцент, заслужений діяч мистецтв України Василь ВІТЕР
28.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
“Кінооператорство”

Доцент, кандидат мистецтвознавства Вікторія МИРОНЕНКО
18.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
“Звукорежисура”

Професор, доктор мистецтвознавства Наталія КОСТЮК
31.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
“Кінознавство”

Кандидат мистецтвознавства, доцент Тетяна ЖУРАВЛЬОВА
28.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Продюсерство аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва”

Доцент, доктор економічних наук,
заслужений економіст України Владислав МИЛЕНЬКИЙ
31.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Акторське мистецтво театру і кіно”

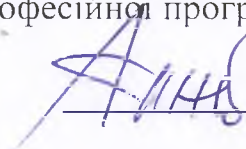
Професор, народний артист України Богдан БЕНЮК
31.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Режисура драматичного театру”

Професор, народний артист України

31.08.2026

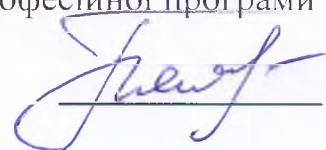
Олексій КУЖЕЛЬНИЙ

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Мистецтво театру ляльок”

Доцент, народний артист України

28.08.2026

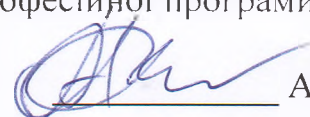
Леонід ПОПОВ

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Театрознавство”

Професор, доктор філософських наук

28.08.2026

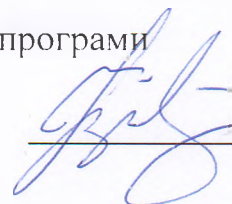
Ангеліна АНГЕЛОВА

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Продюсерство в сценічному мистецтві”

Доцент, заслужений працівник культури України

31.08.2026

Василь БІЛАН

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від ____ . ____ .20__, № ____

На 20__/20__ н.р.

(підпис)

(ПІ)

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від ____ . ____ .20__, № ____

На 20__/20__ н.р.

(підпис)

(ПІ)

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від ____ . ____ 20__, № ____

На 20__/20__ н.р.

(підпис)

(ПІ)

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від ____ . ____ 20__, № ____

На 20__/20__ н.р.

(підпис)

(ПІ)

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Естетично-художні напрямки ХХ-ХХІ століття: від модернізму до метамодернізму» розроблена відповідно до Положення про навчально-методичний комплекс освітніх компонентів у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, затверджене рішенням Вченої ради від 28 травня 2024 р., протокол № 6 (введено в дію наказом від 28.05.2024 № 97-Д).

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова			
Курс	1		1	
Семестр		2-й		2-й
Кількість кредитів		3		3
Загальний обсяг годин		90		90
	Лекційні			
		18		4
	Семінарські			
		6		2
	Самостійна робота			
		66		84
Вид підсумкового контролю		залік		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Навчальна дисципліна «Естетично-художні напрямки ХХ-ХХІ століття: від модернізму до метамодернізму» є обов'язковою для магістрів, що конкретизує знання, здобуті ними у процесі опанування дисципліни «Історія та теорія художньої творчості». Таким чином, спираючись на логіку руху: від загального до одиничного, постає можливість кооптувати знання здобуті у процесі всебічного вивчення феномена творчої особистості та закономірностей творчого процесу у художні реалії ХХ-ХХІ ст. Використовуючи засади хронологічного підходу, реконструюється логіка становлення таких художніх напрямів як символізм, фовізм, футуризм, кубізм, абстракціонізм, експресіонізм, сюрреалізм, що згодом зумовили появу постмодернізму та метамодернізму – важливих етапів культуротворення останніх трьох десятиліть ХХ – перших десятиліть ХХІ ст. Метою навчальної дисципліни також є обґрунтування потенціалу нових теоретичних засад і їх реалізації у сучасних мистецьких практиках, що зумовлені «ремісничим поворотом» у сучасному культуротворчому процесі.

Завдання: розкрити сутнісні ознаки культуротворчих процесів на межі ХХ-ХХІ століття, що були зумовлені особливостями художнього мислення провідних майстрів у різних видах мистецтва, які спираючись на засади теоретико-практичного паритету, шляхом активних експериментів і пошуків принциповим чином модернізували художню реальність:

- проаналізувати культуротворчі процеси, що спрогнозували новий літературно-мистецький рух;
- визначити роль фовізму в модернізації мистецьких експериментів;
- розкрити формально-технологічні пошуки на теренах кубізму і футуризму;
- дослідити специфіку художніх орієнтирів у царині абстракціонізму, експресіонізму та сюрреалізму;
- розглянути культурологічні виміри постмодернізму і особливості естетично-художніх трансформацій постмодернізму в пост+постмодернізм;
- про метамодернізм у процесі сучасного культуротворення.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

Знати: основні етапи та напрями розвитку художньої культури XX–XXI століть, філософські й естетичні засади художньої творчості, ключові мистецькі концепції та тенденції сучасного художнього життя, особливості розвитку перформативного й аудіовізуального мистецтва в історичному та соціокультурному контекстах.

Вміти: аналізувати та інтерпретувати твори мистецтва, зокрема аудіовізуального та перформативного, з урахуванням їхніх естетичних, соціальних, культурних та історичних контекстів; аргументовано оцінювати мистецькі явища, визначати їх належність до художніх напрямів і концепцій та виявляти тенденції розвитку сучасного культурно-мистецького процесу.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: персональний комп'ютер чи ноутбук з доступом до мережі Інтернет, обліковий запис Google, Microsoft Office.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	семінари	самостійна робота		лекції	семінари	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Культуротворчі процеси другої половини ХІХ ст. як прогнозування нового літературно-мистецького руху.	8	2		6	30	2		28
2. «Некласична» естетика як підґрунтя авангардизму.	8	2		6				
3.Формально-технічні експерименти на теренах кубізму – футуризму.	8	2		6	30	2		28
4. Абстракціонізм як транс культурний феномен.	8		2	6				
5. Протиріччя життєвого світу людини в творах експресіонізму та сюрреалізму.	10	4		6				
6. Європейські естетико-мистецтвознавчі процеси 50-70-х років ХХ століття як передвісники постмодернізму.	10	4		6				
7. Культурологічні виміри постмодернізму: особливості філософських та літературно-мистецьких пошуків.	8		2	6				
8. Специфіка естетично-художніх трансформацій «постмодернізму» в «пост+постмодернізм».	10	2		8				
9. Від «пост» до «мета модернізму»: аргументація нових теоретичних засад і мистецьких практик.	10		2	8	30		2	28
10. Метамодернізм і «ремісничий поворот» у процесі сучасного культуротворення.	10	2		8				
Всього	90	18	6	66	90	4	2	84

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Культуротворчі процеси другої половини XIX ст. як прогнозування нового літературно-мистецького руху. Творчо-пошуковий характер естетично-мистецтвознавчих орієнтирів 70-90-х років XIX ст. Символізм як предтеча модерну: специфіка новаторських теоретико-художніх чинників. Авангардизм: загальна характеристика і персоналізація «ідеологів руху». Роль фовізму в модернізації художніх експериментів.

Основні поняття/ключові слова модернізм, авангардизм, символізм, фовізм, теоретико-практичний паритет, експеримент, персоналізація.

Рекомендована література

1. Жуков Н. А. Елітарна література в іменах : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2016. 304 с.
2. Корнієнко В. В. Символізм у драматургії і сценічному мистецтві Франції кінця XIX – початку XX століття: культурологічний нарис. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Вип. 18. Київ : КНЛУ, 2006. С. 148-156.
3. Кохан Т. Г. Кінематограф у контексті культурного простору XX століття : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2017. 304 с.
4. Левчук Л. Т. Західноєвропейська культура XIX століття. Історія світової культури : навч. посібник. 2-е вид. Київ : Либідь, 1999. С. 326-367.
5. Левчук Л. Т. Предмет естетики. Естетика : підручник. 3-е вид. Київ : Центр учбов. літератури, 2010. С. 4-32.
6. Лук'янець В. С. Позитивізм. Філософський енциклопедичний словник / наук. ред. Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук. Київ : «Абрис», 2002. С. 492-493.
7. Оніщенко О. І. «Проблемне поле» французької гуманістики: досвід другої половини XIX ст.. Наук. вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2020. С. 137-144.
8. Українські авангардисти як теоретики і публіцисти : збірник / упоряд. Д. Горбачов, О. Папета. Київ : Тріумф, 2005. 384 с.
9. Шахова К. О. Експресіонізм як мистецьке явище. Експресіонізм : збірн. наук. праць. Львів : ВНТЛ–Класика, 2005. С. 11-35
10. Шведа Ю. Р. Політичні партії. Енциклопедичний словник. Львів : Астролябія, 2005. 488 с.

Тема 2. «Некласична» естетика як підґрунтя авангардизму. Філософсько-естетичне «забезпечення» авангардизму. Психологічний контекст художніх експериментів: на перехресті «позитивної» та «негативної» психології. Самоцінність діалогу «філософія – естетика – мистецтвознавство»: динаміка взаємовпливу

Основні поняття/ключові слова: міждисциплінарний підхід, «некласична естетика», «позитивна» та «негативна» психологія, контекст.

Рекомендована література

1. Естетика : підручник / колект. автор. за заг. ред. Л. Т. Левчук. 3-е вид. Київ : Центр учбов. літератури, 2010. 520 с.

2. Йолон П. Ф., Шинкарук В. І. Філософія. Філософ. енциклоп. словник. Київ : «Абрис», 2002. 743 с.
3. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика XX століття : навч. посібник. Київ : Либідь, 1997. 224 с.
4. Левчук Л. Т. Психоданаліз: історія, теорія, мистецька практик : навч. посібник. Київ : Либідь, 2002. 255 с.
5. Оніщенко О. І. Інтуїтивізм Анрі Бергсона як каталізатор інтерпретаційних процесів. Укр. культурологічні студії : збірн. наук. праць. Вип.1(6). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. С. 32-35
6. Оніщенко О. І. Художня творчість: проект некласичної естетики : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМУ, 2008. 232 с.
7. Панченко В. І. Структура естетичної свідомості. Естетика : підручник. 3-е вид.. Київ : Центр учбової літератури, 2010. С. 54-75.
8. Хамітов Н. В. Психіка. Філософ. енциклопедичний словник. Київ : «Абрис», 2002. 742 с.
9. Холодинська С. М. Михайло Семенко: культурологічні пошуки на теренах українського футуризму : монографія. Київ : Вид-во Ліра-К, 2018. 292 с.

Тема 3. Формально-технічні експерименти на теренах «кубізм – футуризм». Кубізм: початок руйнування структурних елементів художнього твору. Італійська модель футуризму в європейському просторі. Види в контексті експериментальних пошуків кубістів і футуристів.

Основні поняття/ключові слова: кубізм, футуризм, культурний простір, видова специфіка мистецтва, формально-технічні експерименти, структурні елементи художнього твору.

Рекомендована література

1. Владимірова Н. В. Західноєвропейський театр у динаміці культуротворчого процесу межі XIX – XX століть : монографія. Київ : «Щек», 2008. 289 с.
2. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика XX століття : навч. посібник. Київ : Либідь, 1997. 224 с.
3. Левчук Л. Т. Мистецька практика XX століття. Естетика : підручник. 3-е вид. Київ : Центр учбової літератури, 2010. С. 436-463.
4. Холодинська С. М. Михайло Семенко: культурологічні пошуки на теренах українського футуризму : монографія. Київ : Вид-во Ліра-К, 2018. 292 с.

Тема 4. Абстракціонізм як транскультурний феномен. Спадщина європейських абстракціоністів як підґрунтя художніх модифікацій. Порівняльний аналіз європейської та американської моделей абстракціонізму. Зображально-виражальні засоби абстракціонізму: досвід теоретико-практичної реалізації.

Основні поняття/ключові слова: абстракціонізм, транскультурність, порівняльний аналіз, зображально-виражальні засоби, теоретико-практичний паритет.

Рекомендована література

1. Ємельянова Т. В. В. Кандинський в пошуках психофізичних елементів мистецтва. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Київ : Тов-во «Знання України», 2000. С. 181-187.
2. Козлов Г. Замах на мистецтво (Справа № 6. Справа Ротка) : арт-детектив. Київ: Вид-во ArtHuss, 2018. С. 181-205.
3. Кохан Т. Г. Кінематограф у контексті культурного простору ХХ століття : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2017. 304 с.
4. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття : навч. посібник. Київ : Либідь, 1997. 224 с.
5. Левчук Л. Т. Українська естетика ХХ століття в іменах: Казимир Малевич. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Вип. 18. Київ : Видавн. Центр КНЛУ, 2006. С. 3-11.
6. Українські авангардисти як теоретики і публіцисти : збірн. / упоряд. Д. Горбачов та ін.. Київ : Тріумф, 2005. 384 с.

Тема 5. Протиріччя життєвого світу людини в творах експресіонізму та сюрреалізму. Смісложиттєва мотивація «розгортання» почуттєвої сутності людини в творчості експресіоністів. Сновидіння як вияв позасвідомого психічного у сюрреалістичному мистецтві. Експресіоністи та сюрреалісти як активні затори «видового простору» європейського мистецтва: література, живопис, театр, музика, кінематограф.

Основні поняття/ключові слова: експресіонізм, смісложиттєва мотивація, почуттєвість, сюрреалізм, позасвідоме, сновидіння, видова структура мистецтва.

Рекомендована література

1. Естетика: підручник / колект. автор. за заг. ред. Л. Т. Левчук. 3-є вид. Київ : Центр учбов. Літератури, 2010. 520 с.
2. Кохан Т. Г. Кінематограф у контексті культурного простору ХХ століття : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2017. 304 с.
3. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття : навч. посібник. Київ : Либідь, 1997. 224 с.
4. Левчук Л. Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практик : навч. посібник. Київ : Либідь, 2002. 255 с.
5. Оніщенко О. І. Дадаїзм у динаміці розвитку європейського авангардизму. Культурологічна думка : збірн. наук. праць, № 16. Київ : Ін-т культурології НАМУ, 2019. С. 54-62.
6. Оніщенко О. І. Культуротворчий потенціал епістолярію: досвід другої половини ХІХ – першої половини ХХ століття : монографія. Київ : Вид-во Ліра, 2017. 268 с.
7. Холодинська С. М. Михайло Семенко: культурологічні пошуки на теренах українського футуризму: монографія. Київ : Вид-во Ліра-К, 2018. 292 с.

Тема 6. Європейські естетико-мистецтвознавчі процеси 50-70-х років XX століття як передвісники постмодернізму. Персоналізм Е. Муньє та «новий роман» Н. Саррот: спроби аргументації «елітарності» мистецтва. Пошуки на теренах літературно-мистецького екзистенціалізму «А. Камю – Ж.-П. Сартра»: протиріччя «естетики абсурду». Від М. Піка до Б. Віана та І. Кальвіно: творчі новації англо-франко-італійської літератури.

Основні поняття/ключові слова: персоналізм, неотомізм, «новий роман», «елітарність мистецтва», літературно-мистецький екзистенціалізм, творчі новації.

Рекомендована література

1. Жукова Н. А. Елітарна література в іменах : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2016. 304 с.
2. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика XX століття : навч. посібник. Київ : Либідь, 1997. 224 с.
3. Левчук Л. Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практик : навч. посібник. Київ : Либідь, 2002. 255 с.
4. Сабадаш Ю. С. Італійська модель пост+постмодернізму (на прикладі творчості Джорджо Фалетті). Сучасна культурологія: постмодернізм у логіці розвитку української гуманістики. Київ : Вид-во Ліра-К, 2021. С. 240-262.

Тема 7. Культурологічні виміри постмодернізму: особливості філософських та літературно-мистецьких пошуків. Переформатування гуманітарного знання у теоретичних конструкціях Ж.-Ф. Ліотара, М.-П. Фуко та Ж.Дерріди. Оприлюднення інноваційних зображально-виражальних прийомів у романах Дж. Фаулза, М. Павича, Х. Мураками. Кінематограф у контексті постмодерністського дискурсу.

Основні поняття/ключові слова: культурологічні виміри постмодернізму, теоретики постмодернізму, інноваційні зображально-виражальні прийоми у творчості письменників – постмодерністів, кінематографічний дискурс постмодернізму.

Рекомендована література

1. Жукова Н. А. Елітарна література в іменах : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2016. 304 с.
2. Кохан Т. Г. Кінематограф у контексті культурного простору XX століття : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2017. 304 с.
3. Левчук Л. Т. Постмодерністська естетика. Естетика : підручник. 3-є вид. Київ : Центр учбов. літератури, 2010. 520 с.
4. Оніщенко О. І. Культурологічні виміри інтелектуальної прози: від художньої творчості до «ігор розуму» : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМУ, 2021. 352 с.
5. Проценко О. П. Морфологія етикету: філософсько-культурологічний екскурс : монографія. Харків : Мачулін, 2019. 144 с.
6. Станіславський К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 320 с.
7. Філософський енциклопедичний словник. Київ : «Абрис», 2002. 742 с.

Тема 8. Специфіка естетично-художніх трансформацій «постмодернізму» в «пост+постмодернізм». Культуротворча модель М. Уельбека: авторський характер творчої пошуковості. Творчість П. Грінуея 90-2000 років: між пост+постмодернізмом та мета-модернізмом. Поліжанровість живописно-скульптурного проекту Д. Квайоли.

Основні поняття/ключові слова: постмодернізм – пост+постмодернізм, метамодернізм, поліжанровість, персоналізація метамодерністських проєктів.

Рекомендована література

1. Алегорія. Енциклопедичний словник класичних мов. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. С. 28.

2. Гедонізм. Літературознавча енциклопедія у 2-х т. Т. 1. Київ : ВЦ «Академія», 2007. С. 214.

3. Ельфська Т. В. Оптичні ефекти експериментального відео-мистецтва: поліекран, рекурсія, морфінг. Наук. записки НаУКМА. Теорія та історія культури. Т. 127. Київ : 2012. С. 88-93.

4. Жукова Н. А. Елітарність як компонент культуротворення: досвід некласичної естетики : монографія. Київ : Вид-во Парапан, 2010. 240 с.

5. Кохан Т. Г. Персоналізована історія європейського кіномистецтва: потенціал культурологічного аналізу : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМУ, 2021. 320 с.

6. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття : навч. посібник. Київ : Либідь, 1997. 224 с.

Тема 9. Від «пост» до «мета» модернізму: аргументація нових теоретичних засад і мистецьких практик. Поняття «метамодернізм»: логіка авторських ідей, дискусій, поступовість утвердження. Вироблення естетико-художніх засад у просторі видової специфіки мистецтва та видовищно-мистецьких практик. Сприймання й оцінка «фотографії» у нових естетико-художніх реаліях.

Основні поняття/ ключові слова: метамодернізм, дискусійне поле, видовищно-мистецька практика, фотографія.

Рекомендована література

1. Кохан Т. Г. Пресоналізована історія європейського кіномистецтва: потенціал культурологічного аналізу : монографія. Київ : Ін-т культурології НАМУ, 2021. 320 с.

2. Оніщенко О. І. Від «пост» до «мета» модернізму: процес культуротворчих пошуків. Наук. вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2021. Вип. 29. С.60-66.

3. Оніщенко О. І. Метамодернізм: теоретична реальність чи «Фігура Філософії». Наук. вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2021. Вип. 27/28. С. 137-144.

4. Совгира Т. І. Роль техніки та технології у мистецтві : монографія. Київ : Вид-во Ліра-К, 2021. 344 с.

Тема 10. Метамодернізм і «ремісничий поворот» у процесі сучасного культуротворення. «Ремесло» як чинник художньої творчості: історико-теоретичні традиції та сучасний стан. Абсолютизація зображально-виражального потенціалу «постіронії». Модифікації «історіопластичності», «супергібридності» та «quirku» як засобів культури творення «нової чуттєвості»: аналіз літературно-мистецької практики

Основні поняття/ключові слова: «ремісничий поворот», «афективний поворот», постіронія, супергібридність, quirk.

Рекомендована література

1. Колесник О. С. Основи культурологічної інтерпретології. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів. Київ : Ліра-К, 2019. С. 88-108.
2. Оніщенко О. І. «Постіронія» як структурний елемент комічного: метамодерністська модель. Наук. вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2023. Вип. 32. С. 146-153.
3. Панченко В. І. Основні естетичні категорії. Естетика: підручник. 3-е вид. Київ : Центр учбов. літератури, 2010. 520 с.
4. Родигін К. М., Родигін М. В. Феномен алхімії в часовопросторовому та ментальному вимірі старого світу. Схід, 2012. № 4 (118). С. 164-172.
5. Шинкаренко О. В. Етичні експлікації «візуального повороту» у сучасній культурі. Українські культурологічні студії : збірн. наук. праць. Вип. 1(6). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. С.45-49.

Теми семінарських занять:

№ теми	Назва теми	Кількість годин
4	Американська модель абстракціонізму	2
7	Сценічні та екранні пошуки на теренах постмодернізму	2
9	Метамодернізм: специфіка мистецьких практик	2

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія;
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація, спостереження;
- предметно-цільовий, інформативний, пізнавальний, аналітичний, діалогічний.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Кількість балів
1-10	Самостійне опрацювання рекомендованої літератури	доповідь на семінарських заняттях	-

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Накопичувальна бально-рейтингова система, передбачає оцінювання здобувачів за усіма видами аудиторної та позааудиторної діяльності.

При викладанні дисципліни «Естетично-художні напрямки ХХ-ХХІ ст.: від модернізму до метамодернізму» використовуються такі методи контролю:

поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи, враховується присутність на семінарських заняттях;

підсумковий контроль проводиться у формі заліку (є результатом накопичення балів за поточний контроль).

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
<i>Виступи, участь в обговореннях на семінарських заняттях:</i>	
Всебічна репрезентація матеріалу; демонстрація широкої ерудиції; багатоаспектне розкриття теми; володіння понятійним апаратом, логіка та чіткість формулювань; занурення у концептуальний контекст	29
Недостатнє володіння матеріалом; обізнаність з проблемою, але наявність некоректних формулювань; обсяг знань виявляється недостатньо повним для всебічного розкриття теми; відсутність чіткості у володінні понятійним апаратом; відсутність уявлень про концептуальний контекст	20-28
Поверховість у володінні матеріалом; обмеженість знань, значна кількість неточностей у формулюваннях; відповіді відверто формалізовані і свідчать про зацікавлене ставлення до матеріалу; вкрай поверхнєве володіння понятійним апаратом; невміння концептуалізувати матеріал для цілісної презентації завдання; відсутність знань, що дозволяють зануритися у концептуальний контекст; фактичне неволодіння допоміжною літературою	10-19
Практична відсутність знань; індиферентне ставлення до поставлених завдань; серйозні помилки у процесі презентації матеріалу, неволодіння понятійним апаратом, відсутність уявлень про концептуальний контекст	0-9

8. Розподіл балів, які отримують магістри

Розподіл балів за темами і видами робіт											Сума балів
Види робіт	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Присутність на семінарських заняттях				1			1		1		3
Робота на семінарському занятті				29			29		29		90
Загальна кількість балів											100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90–100	A	Відмінно - відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82-89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	
64-73	D	Задовільно – посередній рівень знань з незначною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання	Середній (репродуктивний)
60-63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова:

1. Абрамович О.О. Діалог з глядачем у контексті режисерської майстерності. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого : збірн. наук. праць. Київ : КНУТКіТ імені І.К. Карпенка-Карого, 2017. Вип. 20. С. 182–185
2. Адорно Т. Про теорію художнього твору. Теорія естетики : монографія. Київ : 2002. С. 23–269
3. Бенюк О.Б. Трансформація тлумачення поняття «експеримент»: межа XIX – XX століття. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2003. Вип. 11. С. 138–143
4. Беньямін В. В. Вибране. Львів : Літопис, 2002. 214 с.
5. Біла А. В. Футуризм : монографія. Київ : Темпора, 2010. 248 с.
6. Братерська-Дронь М. Т. «І не залишилося нікого...» (До проблеми духовності сучасного кіномистецтва). Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : збірн. наук. праць. Київ : КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2009. Випуск 4/5. С. 299–308.
7. Бровко М. М. Культурологія в системі гуманітарного знання. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2007. С. 96–102.
8. Брюховецька О. В. Візуальний переворот у культурі і культурології. Культурологія: Могилянська школа: колективна монографія. Київ : Олег Філюк, 2018. С. 130–165.
9. Гадамер Г.-Г. Мистецтво і наслідування. Герменевтика і поетика. Вибрані твори [перекл. з німец.]. Київ : Юніверс, 2001. С. 16–27.
10. Естетика в Україні: сьогодення і майбутнє: матеріали круглого столу часопису «Філософська думка»: 25 вересня, 2009 р. / матеріал підготувала І. Бондаревська / «Філософська думка», 2009. № 6. С. 21–38
11. Зубавіна І. Б. Специфіка проявів сюрреального у кінематографі України. Мистецтвознавство України : збірн.наук.праць. Київ : НАМ України, 2004. С. 204–213
12. Кислюк К. В. Національний музейний ландшафт України в контексті візуальної репрезентабельності. Культура України. Серія: Культурологія. Вип. 62. Київ : 2018. С. 224–235.
13. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас і новий український театр: від «модернізму» до «фантастичного реалізму». Український театр XX століття : колект. моногр. Київ : 2003. С. 101–167
14. Кохан Т. Г. «Метафізичний живопис» на перехресті європейських художніх напрямків. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : збірн. наук. праць. Вип. 10. Київ : НАКККіМ, 2003. С. 216–224.
15. Кохан Т. Г. Персоналізована історія європейського кіномистецтва: потенціал культурологічного аналізу : монографія. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2021. 320 с.
16. Лагутенко О. А. Взаємодія ідей стилю модерн та ідей національного відродження в українському мистецтві першої третини XX століття. Актуальні

проблеми історії, теорії та практики художньої культури : збірн. наук. праць. Вип. 10. Київ : КНАККіМ, 2003. С. 141–151.

17. Левчук Л. Т. Мистецька практика ХХ століття. Естетика : підручник. 3-е вид. Київ : Центр учбової літератури, 2010. С. 436-463.

18. Левчук Л. Т. Футуризм: історія, теорія, мистецька практика. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Вип. 24. Київ : Видавничий центр НЛУ, 2009. С. 3-9.

19. Маламура О. М. Оскар Уальд: «естетизм» в контексті Романтичного проекту. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. Вип. 7. Київ : Видавничий центр НЛУ, 2000. С. 302–309.

20. Малихіна М. А. Етюдна робота як метод виховання майбутнього актора. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : збірн. наук. праць. Вип. XII. Київ : НАКККіМ, 2004. С. 224–231.

21. Оніщенко О. І. Видова специфіка мистецтва в контексті естетичної теорії. Естетика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. С. 232–266.

22. Оніщенко О. І. Від «пост» до «мета» модернізму: процес культуротворчих пошуків. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : збірн. наук. праць. Вип. 29. Київ : КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2021. С. 60–66.

23. Оніщенко О. І. Дадаїзм у динаміці розвитку європейського авангардизму. Культурологічна думка : збірн. наук. праць. № 16. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2019. С. 54–62.

24. Оніщенко О. І. «Постіронія» як структурний елемент комічного: метамодерністська модель. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : збірн. наук. праць. Вип. 32. Київ : КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2023. С. 146–153.

25. Павліченко Н. В. Еволюція професії митця як важливий фактор розвитку художнього ринку (від Античності до Ренесансу). Культурологічна думка. № 21. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2022. С. 113–127.

26. Холодинська С. М. Михайль Семенко: культуротворчі пошуки на теренах українського футуризму : монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 292 с.

27. Штейнбук Ф. М. Тілесно-міметичний метод аналізу текстових стратегій модерністського дискурсу (На прикладі творчості Г. Косинки). Слово і час. 2011. Вип. 3. С. 79–87.

Допоміжна:

1. Власенко С. М. Мистецтво архаїки та примітивізму в творчості Пабло Пікассо. Вісник чернігівського державного педагогічного університету. 2003. Вип. 20. С. 31–37.

2. Опанасюк О. П. Творчість та інтенціональність: структурні параметри. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : альманах. 2010. Вип. 25. С. 71–79.

3. Собуцький М. А. Кіно як спосіб філософування. Кіно–Театр. 2005. № 3. С. 8–10.

4. Тихолаз Б. С. Філософська лірика як поезія рефлексії. Вісник Львівського університету імені Івана Франка: Серія : Філологія. 2004. Вип. 33, част. 1. С. 198–213.

5. Чміль Г. П. «Центр» і «провінція» екранного наративу. Мистецтвознавство України : збірн. наук. праць. 2004. Вип. 4. С. 198–203.
